

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Gemeentehuis Dalfsen
Mevrouw P. Nieuwland
Postbus 35
7720 AA DALFSEN

Inlichtingen bij
Ben Molendijk
telefoon 038 499 76 84
BHJ.Molendijk@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming; schade en overlastbestrijding steenmarters

Geachte mevrouw Nieuwland,

Datum
25-04-2018
Kenmerk
2018/0143143
Pagina
1
Uw brief
Uw kenmerk

U heeft namens de gemeente Dalfsen een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten (verder Wnb) bij ons ingediend¹. Deze hebben wij op 11 december 2017² ontvangen. De ontheffing is aangevraagd voor het vangen van steenmarters in gebouwen binnen de bebouwde kom van de gemeente met gebruikmaking van een vangkooi en of kastval ter voorkoming en bestrijding van schade of belangrijke overlast veroorzaakt door steenmarters aan gebouwen of bijhorende roerende zaken. U vraagt ook een ontheffing aan om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van steenmarters opzettelijk te mogen beschadigen of te vernielen.

Zaaknummer
4609188

Uw *Steenmarterbeheerplan Gemeente Dalfsen 2017-2023*, op basis waarvan u deze ontheffingaanvraag doet, dateert van november 2017. Op 4 april 2018 hebben wij uw *Steenmarterbeheerplan* goedgekeurd³. U wilt een ontheffing voor de duur van vijf jaar, van 2018 tot en met 2022. In deze brief geven wij onze beslissing weer.

Besluit

Wij verlenen u een ontheffing⁴ voor het opzettelijk vangen van de Steenmarter (*Martes foina*) in gebouwen met gebruikmaking van een vangkooi en of kastval, ter voorkoming en bestrijding van schade of belangrijke overlast veroorzaakt door steenmarters aan gebouwen of bijhorende roerende zaken, en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van steenmarters in gebouwen, binnen de bebouwde kom van de gemeente (zie bijlage 2).

De motivering voor ons besluit is in bijlage 1 (overwegingen) weergegeven.

¹ Op basis van artikel 3.8 eerste lid, in combinatie met artikel 3.10 tweede lid

² EDO-kenmerk 2017/0446118

³ EDO-kenmerk 2018/143019

⁴ Op basis van 3.10 eerste lid, sub a en sub b

Bijlagen

Datum verzending

De volgende stukken van de aanvraag maken onderdeel uit van dit besluit:

- Steenmarterbeheerplan Gemeente Dalfsen 2017-2023

De ontheffing wordt verleend voor een periode van vijf jaar, dat is van 1 januari 2018 tot 1 januari 2023.

Voorschriften

Wij verbinden aan deze ontheffing de volgende voorschriften:

1. De gemeente is als ontheffinghouder verantwoordelijk voor het gebruik van de ontheffing en de naleving van de voorschriften waaronder zij is verleend. De verantwoordelijkheid van de gemeente laat onverlet dat de ontheffinggebruiker strafrechtelijk kan worden vervolgd bij overtreding van deze ontheffing.
2. De gemeente mag de in deze ontheffing genoemde handelingen middels een machtiging uit laten voeren door vaste medewerkers van de gemeente, mits deze medewerkers gecertificeerd zijn in de bestrijding van steenmarters door de Stichting Vakopleiding Ongediertebestrijding of een vergelijkbare opleiding.
3. De gemeente mag de in deze ontheffing genoemde handelingen middels een machtiging uit laten voeren door derden, mits deze derden gecertificeerd zijn in de bestrijding van steenmarters door de Stichting Vakopleiding Ongediertebestrijding of een vergelijkbare opleiding.
4. De gebruiker van de ontheffing is verplicht een kopie van de door de gemeente gewaarmerkte ontheffing, en de machtiging van de gemeente voor het gebruik van de ontheffing bij zich te houden.
5. Van deze ontheffing kan slechts gebruik worden gemaakt in gebouwen of in bijhorende roerende zaken, binnen de bebouwde kom van de gemeente (zie bijlage 2).
6. Van deze ontheffing kan slechts gebruik worden gemaakt indien er sprake is van schade of overlast, zoals omschreven in de overweging van dit besluit.
7. Voor het vangen van de Steenmarter mag een vangkooi en of kastval gebruikt worden waarin het dier levend gevangen kan worden.
8. Voor het vangen moet in de directe omgeving van de vangplaats (binnen 100 meter) een alternatieve nestgelegenheid, zoals beschreven in uw Steenmarterbeheerplan, gerealiseerd zijn.
9. De gevangen Steenmarter moet in de directe omgeving (binnen 100 meter) van de vangplaats vrij gelaten worden.
10. Voor en direct na het vangen moeten preventieve maatregelen in, aan en om het betreffende gebouw getroffen worden, die uitsluiten dat de Steenmarter nogmaals het gebouw kan binnenkomen.
11. Voor het vangen van de Steenmarter moet dit aan een toezichthouder van de provincie Overijssel gemeld worden. De toezichthouder kan dan ter plekke constateren of voldaan is aan de vereisten zoals gesteld in voorschriften 2 t/m 10 van deze ontheffing.

Datum

25-04-2018

Kenmerk

2018/0143143

Pagina

2

Uw brief

Uw kenmerk

12. De kastvallen of vangkooien worden minstens eenmaal daags gecontroleerd.
13. Gevangen steenmarters dienen zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen 1 uur, na de constatering van de vangst vrij gelaten te worden.
14. Een Steenmarter met een nest met hulpbehoevende jongen mag niet gevangen worden.
15. Er kan slechts gebruik gemaakt worden van de ontheffing indien het vangen minimaal 48 uur van te voren gemeld wordt bij het meldpunt van provincie Overijssel (E-mail: meldpunt@overijssel.nl; telefoonnummer: 038 425 24 23). Aangegeven dient te worden: de locatie c.q. het adres, en wie gebruik gaat maken van de ontheffing (naam + telefoonnummer). De toezichthouder kan dan ter plekke constateren of voldaan is aan de vereisten zoals gesteld in voorschriften 2 t/m 10 van deze ontheffing
16. De ontheffing houder (de gemeente) dient jaarlijks (uiterlijk op 15 september) schriftelijk opgave te doen (provincie Overijssel t.a.v. afdeling Publieke Dienstverlening, team vergunningverlening, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle) van hetgeen met behulp van deze ontheffing is gevangen (aantal, locaties en data).
17. Ongewenste bijvangst zoals Boomarter, Bunzing of Egel dienen onmiddellijk in de directe omgeving vrijgelaten te worden.
18. Deze ontheffing kan op grond van de criteria genoemd in artikel 5.4 van de Wet natuurbescherming worden ingetrokken of gewijzigd.

Datum

25-04-2018

Kenmerk

2018/0143143

Pagina

3

Uw brief

Uw kenmerk

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag geen leges verschuldigd.

Tot slot

Heeft u nog vragen naar aanleiding van deze beslissing, dan kunt u bellen met de heer B. Molendijk op telefoonnummer 038 499 76 84.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster
Teamleider Vergunningverlening

Datum

25-04-2018

Kenmerk

2018/0143143

Pagina

4

Uw brief**Uw kenmerk****Bijlagen:**

Bijlage 1

Bijlage 2

Overwegingen bij het besluit

Plattegrond werkgebied van de handeling

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- de Faunabescherming

Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u binnen zes weken na de datum van verzending van dit besluit bezwaar maken bij Gedeputeerde Staten van Overijssel. Hoe u dat moet doen kunt u hieronder lezen.

Hoe kunt u een bezwaar indienen?

Binnen zes weken, ingaand op de dag na de datum van verzending van dit besluit, kan een belanghebbende een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, postbus 10078, 8000 GB Zwolle (telefoon 038 – 499 93 05).

U kunt het bezwaarschrift ook per elektronisch formulier verzenden. Dit formulier kunt u vinden op www.Overijssel.nl/loket/bezwaar-klacht. Indienen per fax is ook mogelijk. Het faxnummer van het Team Juridische Zaken is: 038 - 425 48 02.

Verplichte onderdelen van een bezwaarschrift

Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en bevat in ieder geval:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. machtiging als u namens een belanghebbende bezwaar indient;
- c. de dagtekening;
- d. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- e. de gronden van het bezwaar.

Voor de behandeling van een bezwaarschrift bij de provincie Overijssel is geen griffierecht verschuldigd. Voor inlichtingen over de bezwaarprocedure kunt u contact opnemen met de provinciaal medewerker die bij het besluit is vermeld.

Voorlopige voorziening vragen als snelle reactie nodig is

Indien spoed dat vereist is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de Voorzieningenrechter van de Sector Bestuursrecht Rechtbank Overijssel (telefoon 088 361 55 55). In dat geval is griffierecht verschuldigd. Voorwaarde is dat u een bezwaarschrift heeft ingediend.

Datum

25-04-2018

Kenmerk

2018/0143143

Pagina

5

Uw brief

Uw kenmerk

Overwegingen bij het besluit

Bijlage 1

Deze ontheffing bestaat uit het besluit, de voorschriften en de overwegingen. In deze bijlage zijn de overwegingen opgenomen. Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Aanvraag ontheffing

- A1.1 Omschrijving handeling
- A1.2 Andere getroffen preventieve maatregelen
- A1.3 Gegevens over (dreigende) schade
- A1.4 Wettelijk belang van de handeling
- A1.5 Verzoek tot ontheffing
- A1.6 Periode
- A1.7 Onderliggende documenten
- A1.8 Aanvullende gegevens

A2 Bevoegdheid

- A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

A3 Procedure

A4 Toetsingskader

- A4.1 Wettelijke regels
- A4.2 Provinciaal beleid

B TOETSING

B1 Inhoudelijke beoordeling

- B1.1 Uitgangspunten aanvraag
- B1.2 Toetsing (dreigende) overlast en schade
- B1.3 Toetsing treffen van preventieve maatregelen
- B1.4 Toetsing gunstige staat van instandhouding
- B1.5 Toetsing provinciaal beleid
- B1.6 Toetsing gebruikte middelen, installaties en methoden, en tijd en plaats
- B1.7 Toetsing aan wettelijk belang
- B1.8 Eindconclusie toetsing
- B1.9 Zorgplicht blijft altijd gelden

C SLOTCONCLUSIE

Datum

25-04-2018

Kenmerk

2018/0143143

Pagina

6

Uw brief

Uw kenmerk

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Aanvraag ontheffing

A1.1 Omschrijving handeling

Op 11 december 2017 heeft de gemeente Dalfsen een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten (verder Wnb) bij ons ingediend⁵.

De ontheffing is aangevraagd voor het vangen van steenmarters in gebouwen binnen de bebouwde kom van de gemeente Dalfsen. (zie bijlage 2) De gemeente wil steenmarters vangen met gebruikmaking van een vangkooi en/of kastval ter voorkoming en bestrijding van schade of overlast veroorzaakt in of aan gebouwen of bijhorende roerende zaken. Ook wil ze vaste rust en verblijfplaatsen kunnen vernielen en verstoren. Het vangen en het vernielen en verstoren van de verblijfplaatsen zal gebeuren door twee gecertificeerde plaagdiermedewerkers in dienst bij de gemeente, of met een machtiging van de gemeente door gecertificeerde medewerkers van een gespecialiseerd bedrijf.

De gemeente vraagt een ontheffing aan voor de duur van vijf jaar: van 2018 tot en met 2022.

Op 11 december 2017 heeft de gemeente ons haar steenmarterbeheerplan aangeboden.

In hoofdstuk 5 van het plan wordt beschreven dat in eerste instantie preventieve maatregelen aan het gebouw getroffen zullen worden om te voorkomen dat een Steenmarter binnen kan dringen. Daarnaast zal pas bij overlast en/of schade aan gebouwen, of zich daarin of daarbij bevindende roerende zaken, gebruik gemaakt worden van de ontheffing voor het vangen en uitzetten van de Steenmarter. Het vangen gebeurt met behulp van een kastval en/of vangkooi door daarvoor opgeleide medewerkers. De Steenmarter wordt in zijn/haar eigen leefgebied, in de directe omgeving van de vangplaats, uitgezet. Voordat dit gedaan wordt moet een vervangende nest/verblijfplaats gerealiseerd zijn.

Op 4 april 2018 hebben wij het Steenmarterbeheerplan van de gemeente Dalfsen goedgekeurd⁶.

A1.2 Andere getroffen preventieve maatregelen

De wetgever heeft in artikel 3.10, tweede lid in combinatie met artikel 3.8 vijfde lid sub a van de Wet natuurbescherming aangegeven dat Gedeputeerde Staten een ontheffing kunnen verlenen van het verbod op het vangen van en het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van steenmarters, mits er geen *andere bevredigende oplossing* bestaat ter voorkoming van schade of overlast.

De gemeente heeft in haar steenmarterbeheerplan beschreven welke preventieve maatregelen getroffen gaan worden, voordat een steenmarter gevangen gaat worden.

Zo adviseert de gemeente eigenaren/gebruikers van een pand welke werende maatregelen het beste getroffen kunnen worden, om schade of overlast door steenmarters te voorkomen. De gemeente beoordeelt vervolgens of de eigenaar/gebruiker deze adviezen voldoende heeft opgevolgd.

Bij werende maatregelen moet gedacht worden aan het voorkomen dat de steenmarters het huis, de schuur of auto binnengaan. Bij het treffen van werende maatregelen worden alle mogelijke toegangswegen bekeken, zoals: ventilatieroosters, muurbegroeiing, bomen en struiken, voegwerk van de muren, aanbouwen, dakconstructie, brandtrappen. Ook is het bieden van alternatieve nestelgelegenheid mogelijk door het inrichten van hout- en takkenhopen en/of nestkasten.

⁵ EDO-kenmerk 2017/0446118

⁶ EDO-kenmerk 2018/0143019

Indien deze werende middelen onvoldoende effect hebben gehad, dan kan in het uiterste geval de (vaste) rust of verblijfplaats worden opgeheven, er zal dan eerst binnen het leefgebied van de steenmarter een vervangende verblijfplaats worden gecreëerd. Op een afstand van maximaal 100 meter van de vaste verblijfplaats wordt dan een aantrekkelijke nestelgelegenheid gemaakt, bijvoorbeeld op een rustig en droog plekje in de tuin van de woning. Dit alternatieve marterhuisje kan een nestkast zijn, of hout/takkenstapels met stro en hooi, afhankelijk van de mogelijkheden die er zijn.

A1.3 Gegevens over (dreigende) schade

Sinds 2011 is het aantal meldingen over schade en overlast door de gemeente Dalfsen bijgehouden.

In 2011 waren er 23 meldingen, in 2012 zijn er 27 meldingen binnen gekomen. Tussen 2013 en 2017 heeft de gemeente tussen 14 en 18 meldingen per jaar ontvangen.

De overlast bestaat onder meer uit stankoverlast binnenshuis (door uitwerpselen, urine en het meenemen van kadavers), geluidsoverlast binnenshuis (door krabben, spelen of piepen), schade binnenshuis (aan isolatiemateriaal, plafonds en kabels), schade buitenshuis (aan isolatiemateriaal, kleine huisdieren).⁷

A1.4 Wettelijk belang van de handeling

De voorgenomen handelingen zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van artikel 3.10, tweede lid sub b van de Wnb:

- De voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen.

A1.5 Verzoek tot ontheffing

U vraagt ontheffing aan van het verbod om steenmarters opzettelijk te vangen⁸ en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen⁹.

A1.6 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de duur van vijf jaar: van 1 januari 2018 tot 1 januari 2023.

A1.7 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- *Steenmarterbeheerplan Gemeente Dalfsen 2017-2023.*

A1.8 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 11 december 2017 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

⁷ Steenmarterbeheerplan Gemeente Dalfsen 2017-2023

⁸ Art. 3.10, eerste lid, sub a

⁹ Art. 3.10, eerste lid, sub b

Datum

25-04-2018

Kenmerk

2018/0143143

Pagina

8

Uw brief

Uw kenmerk

A2 Bevoegdheid

A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde handeling vindt plaats op het grondgebied van Overijssel. De handeling valt niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁰. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

A3 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A4 Toetsingskader

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A4.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de *Wet natuurbescherming*. Ook het *Besluit natuurbescherming*¹¹ en (soms) de *Regeling natuurbescherming*¹² zijn voor de toetsing relevant. Daarnaast zijn voor de beoordeling van belang ons document *Handreiking onderdeel Schadebestrijding en faunabeheer* uit 2017 dat we binnen de organisatie gebruiken voor de beoordeling van ontheffingaanvragen zoals deze. Deze handreiking vervangt onze Nota Beleidsregels Faunabeheer Provincie Overijssel 2014.¹³

De Wet natuurbescherming biedt een passieve bescherming aan dier- en plantensoorten. Deze bescherming komt tot uitdrukking in een algemeen landelijk verbodsstelsel.

De vogels, marterachtigen en vossen (met uitzondering van otters), reptielen en amfibieën en overige zoogdieren die opgevangen worden behoren tot de in Nederland in het wild levend dieren, en vallen onder de bescherming van de Wnb. Vogelrichtlijn vogels vallen onder de bescherming van artikel 3.1 en 3.2 Wnb. Habitatrichtlijnsoorten vallen onder de bescherming van artikel 3.5 en 3.6 van de Wnb. Diersoorten die niet onder de voorgenoemde artikelen beschermd worden, maar tocht bescherming van de Wnb genieten staan in de bijlage van de wet die behoort bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a van de Wnb. In artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a van de Wnb staat dat het verboden is in het wild levende zoogdieren, amfibieën en reptielen die in de bijlage Wnb staan opzettelijk te doden of te vangen.

Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien:

¹⁰ Besluit natuurbescherming, art. 1.3, eerste lid

¹¹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹² Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹³ Bij de overgang van de Flora- en faunawet naar de Wet natuurbescherming zijn wij beleidsneutraal overgegaan.

1. er geen andere bevredigende oplossing bestaat; en,
2. Voor Vogelrichtlijn soorten: *de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort;*
en voor andere diersoorten: *er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;*

en zij nodig is voor Vogelrichtlijn vogels:

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;

Datum

25-04-2018

Kenmerk

2018/0143143

Pagina

10

Uw brief

Uw kenmerk

en voor Habitatrichtlijn dieren:

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, re populatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;

Voor de 'andere soorten' zoals bedoeld in paragraaf 3.3 Wnb gelden naast de 5 bovengenoemde belangen, ook deze acht belangen.

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
8. in het algemeen belang.

In artikel 3.10 tweede lid onderdeel b in samenwerking met artikel 3.8 eerste lid staat dat *ter voorkoming van schade of overlast* een ontheffing verleend kan worden van de 'andere soorten' zoals genoemd in bijlage A van de Wet natuurbescherming. De Steenmarter wordt genoemd in bijlage A van de Wet natuurbescherming.

Het is niet verboden dieren als bedoeld in artikel 3.10 eerste lid onderdeel a onder zich te hebben of te vervoeren.

In artikel 3.34 eerste lid staat dat het "verboden is dieren of eieren van dieren uit te zetten." Steenmarters die gevangen zijn worden echter niet uitgezet, maar weer vrijgelaten in hun eigen territorium. Het verbod uit artikel 3.34 eerste lid is daarom hier niet aan de orde.

De middelen 'vangkooi' of 'kastval' om 'andere soorten' te vangen, zoals bedoeld in paragraaf 3.3 Wnb, zijn géén verboden middelen indien ze *binnen* gebouwen gebruikt worden. Volgens de titel paragraaf 3.3.2 in samenwerking met artikel 3.10 van het Besluit Natuurbescherming is het namelijk niet verboden om kastvallen en vangkooien *binnen* gebouwen te gebruiken voor het vangen van 'andere soorten' zoals de Steenmarter.

A4.2 Provinciaal beleid

Tot 1 januari 2017 golden de *Beleidsregels Faunabeheer Provincie Overijssel 2014*. Hoewel deze beleidsregel ingetrokken is, volgen wij de beleidsregels nog steeds. Dat blijkt ook uit ons document '*Handreiking onderdeel Schadebestrijding en faunabeheer*' dat we binnen de organisatie gebruiken voor de beoordeling van ontheffingaanvragen zoals deze.

In onze *Handreiking onderdeel Schadebestrijding en faunabeheer* staat op bladzijde 14:

"De provincie heeft hierbij het voornemen zich te beperken tot ontheffingen voor het wegvangen van dieren, in combinatie met preventieve maatregelen door de eigenaar of gebruiker van de gebouwen: eigenaren/ gebruikers moeten schade/overlast zelf voorkomen (indien deze schade of overlast voor hen niet aanvaardbaar is). De provincie gaat er van uit dat bij het wegvangen van steenmarters sprake zal zijn van een planmatige aanpak, waarbij binnen het leefgebied van de betreffende dieren vervangende nestgelegenheden worden gecreëerd. Deze planmatige aanpak moet in samenspraak met of door de faunabeheereenheid (in het buitengebied) of de gemeente (voor binnen de bebouwde kom) worden vorm gegeven."

B TOETSING

B1 Inhoudelijke beoordeling

B1.1 Uitgangspunten aanvraag

De Steenmarter is een kleine tot middelgrote marterachtige, die vooral 's nachts actief is. Steenmarters leven alleen of in een tijdelijk familieverband, waarbij er dan sprake is van een moertje met jongen. Steenmarters zijn cultuurvolgers wier verspreidingsgebied zich in Nederland aan het uitbreiden is. Steenmarters zijn sterk territoriaal, waarbij de gemiddelde territoriumgrootte van mannetjes 78 ha en van vrouwtjes 34 ha is. Een hogere dichtheid komt bij vrouwtjes ook voor. Bij onderzoek in Borgharen bleek dat vrouwtjes een gemiddelde 'homerange' hadden van 16,8 ha. Door deze territoriumdrift kan er nooit een 'steenmarterplaag' ontstaan. Het gevolg van het sterven of wegvangen van een Steenmarter uit een territorium is dat deze snel weer bezet zal worden door een nieuwe Steenmarter.¹⁴

Steenmarters krijgen jongen tussen eind februari en eind april, en rond half juni verlaten de jongen, die dan vrijwel net zo groot als hun ouders zijn, de geboorteplek.¹⁵

Uit de ecologie van het dier blijkt dat het doden van een gevangen Steenmarter het probleem van schade en overlast in gebouwen niet opgelost wordt. De woonplek van het gedode exemplaar wordt snel weer ingenomen door een ander dier. Het vangen en verplaatsen van steenmarters zonder het treffen van werende maatregelen aan en in gebouwen geeft hetzelfde resultaat.

Schade en overlast door steenmarters is het meest effectief te bestrijden door een planmatige aanpak zoals beschreven in het Steenmarterbeheerplan van de gemeente Dalfsen.

Datum

25-04-2018

Kenmerk

2018/0143143

Pagina

12

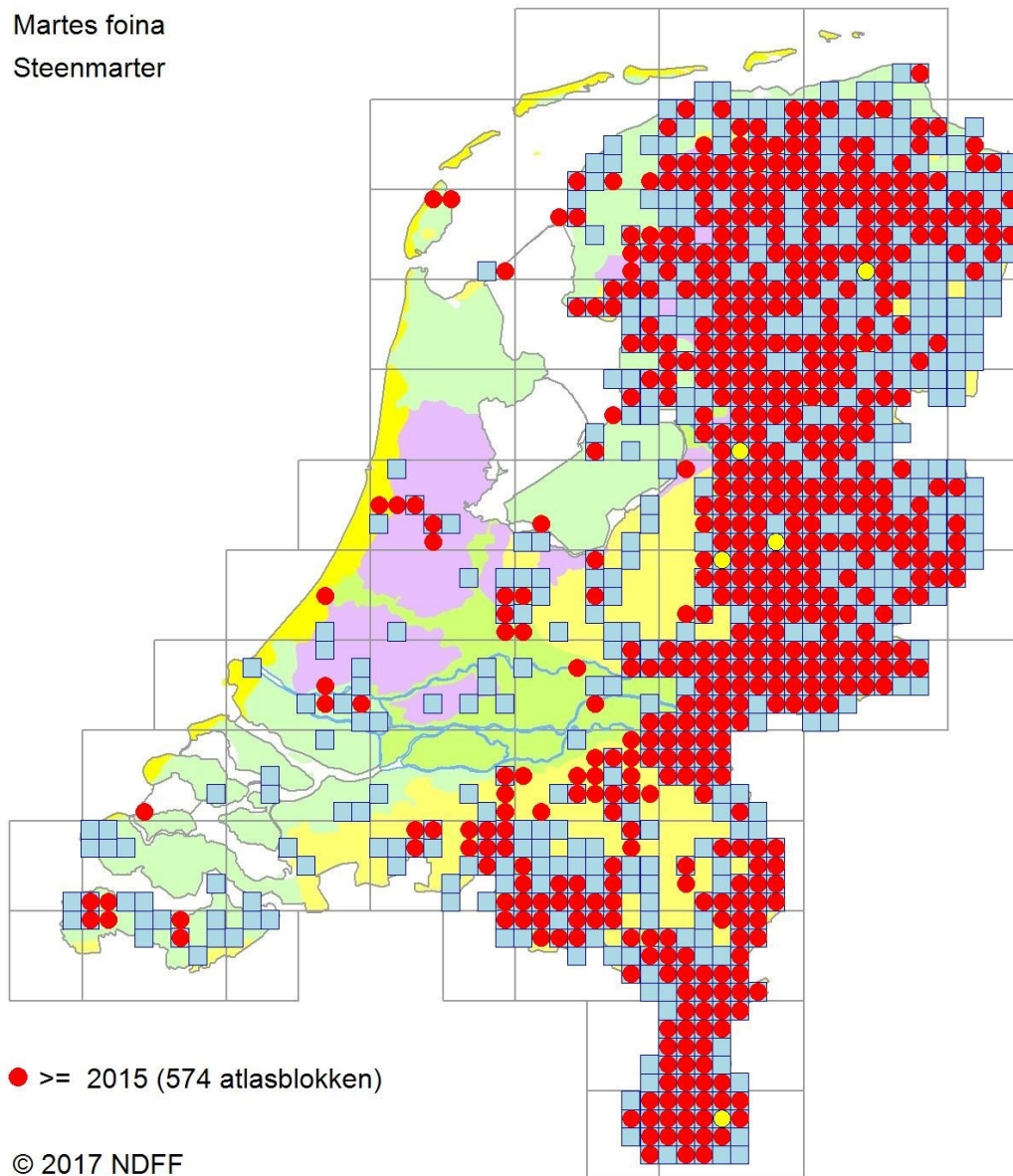
Uw brief

Uw kenmerk

¹⁴ Maanen van E., *Samenleven met een vreemde snuiter in Deventer*, juni 2008

¹⁵ Maanen van E., *Samenleven met een vreemde snuiter in Deventer*, juni 2008

Martes foina
Steenmarter

● \geq 2015 (574 atlasblokken)

© 2017 NDFF

1. *Verspreidingskaart steenmarters in Nederland in 2015 (Bron: NDFF)*
- 2.

U vraagt een ontheffing aan voor het vangen van steenmarters in gebouwen binnen de bebouwde kom¹⁶ van de gemeente Dalfsen, overeenkomstig het *Steenmarterbeheerplan Gemeente Dalfsen 2017-2023*. U wilt steenmarters vangen met gebruikmaking van een vangkooi en of kastval ter voorkoming en bestrijding van schade of overlast veroorzaakt in of aan gebouwen of bijhorende roerende zaken. Ook wilt u vaste rust en verblijfplaatsen kunnen verstoren. Het vangen zal gebeuren door twee gecertificeerde plaagdiermedewerkers in dienst bij de gemeente. Of door derden middels een machtiging indien deze derden gecertificeerd zijn in de bestrijding van steenmarters door de Stichting Vakopleiding Ongediertebestrijding of een vergelijkbare opleiding.

¹⁶ Zie bijlage 2 bij dit besluit

U vraagt een ontheffing aan voor de duur van vijf jaar: van 2018 tot en met 2022.
Bovenstaande handelingen vinden plaats vanwege het wettelijke belang: "De voorkoming van schade of overlast."

De gemeente Dalfsen is als ontheffinghouder primair aansprakelijk voor de handelingen die door deze ontheffing mogelijk gemaakt worden, en moet er zorg voor dragen dat de dieren niet onnodig lijden. Hiervoor nemen wij voorschrift 1, 2, 3, 12, 13, 14, en 17 op.

De gemeente Dalfsen is als ontheffinghouder primair aansprakelijk voor de handeling die door deze ontheffing mogelijk gemaakt worden. Om de ontheffing houder daarop te kunnen aanspreken nemen wij voorschrift 1, 4, 5, 11, 15 en 16 op.

Voor het vangen van steenmarters dient een planmatige aanpak als uitgangspunt. Deze planmatige aanpak is beschreven in het *Steenmarterbeheerplan Gemeente Dalfsen 2017-2023*. Om een planmatige aanpak te borgen zijn voorschriften 5, 7, 8, 9, en 10 opgenomen

Een steenmarter mag alleen gevangen worden indien een wettelijk belang in het geding is. Om dit te borgen nemen wij voorschrift 6 op.

Datum

25-04-2018

Kenmerk

2018/0143143

Pagina

14

B1.2 Toetsing (dreigende) overlast en schade

De belangen waaronder Gedeputeerde Staten een ontheffing voor het vangen van de steenmarter kunnen verlenen staan in artikel 3.10 lid 2b van de Wet natuurbescherming. Van deze ontheffing kan daarom pas gebruik gemaakt worden indien er schade of overlast is.

Uw brief

Onder *schade* aan gebouwen en roerende zaken moet gedacht worden aan krabben en/of bijten aan voorwerpen van hout en kunststof. Of schade door vervuiling van ruimtes in gebouwen, of goederen in die gebouwen, door ophoping van prooiresten in combinatie met ontlasting.

Uw kenmerk

Bij *overlast* moet gedacht worden aan overlast door ernstige geurhinder en/of geluidsoverlast door dieren in woningen.

Het is bekend dat steenmarters gebruik maken van gebouwen en roerende zaken als onderdeel van hun leefgebied. Het is bekend dat daarbij schade en overlast kan ontstaan. Uit gegevens van de gemeente Dalfsen blijkt dat er van 2011 t/m 2017 ook daadwerkelijk meerdere meldingen gedaan zijn door burgers in verband met schade en overlast door steenmarters. De overlast bestaat ondermeer uit stankoverlast binnenshuis (door uitwerpselen, urine en het meenemen van kadavers), geluidsoverlast binnenshuis (door krabben, spelen of piepen), schade binnenshuis (aan isolatiemateriaal, plafonds en kabels), schade buitenshuis (aan isolatiemateriaal, kleine (huis) dieren).¹⁷

Dreigende schade en overlast door steenmarters in gebouwen in de gemeente Dalfsen achten wij daarom aannemelijk.

B1.3 Toetsing treffen van preventieve maatregelen

Het wegvangen van een Steenmarter is een uiterste maatregel om schade en overlast te voorkomen. Daarom moet er ten eerste uitputtend gezocht zijn naar alternatieve maatregelen om de Steenmarter buiten het gebouw te krijgen en te houden. Dit houdt in dat in de ruimtes in het gebouw waar steenmarters verblijven, maatregelen getroffen moeten zijn die steenmarters verjagen (bv. een bewegingsmelder gecombineerd met een fluittoon). En ten tweede moeten, als

¹⁷ Steenmarterbeheerplan Gemeente Dalfsen 2017-2023, bijlage 1

de steenmarters uit het gebouw verjaagd zijn, alle mogelijk haalbare maatregelen getroffen zijn aan, in en om het gebouw, waardoor de Steenmarter niet meer binnen kan dringen.

In onze *Handreiking onderdeel Schadebestrijding en Faunabeheer* staan de volgende randvoorwaarden voor het vangen van steenmarters:¹⁸

1. het vangen moet gebeuren in combinatie met preventieve maatregelen die getroffen moeten worden door de eigenaar of gebruiker van de gebouwen;
2. binnen het leefgebied van de Steenmarter moet een vervangende nestgelegenheid gecreëerd worden

In paragraaf 3.5 en bijlage 5 van het *Steenmarterbeheerplan Gemeente Dalfsen 2017-2023* staan werende en mitigerende maatregelen beschreven die de gemeente adviseert voordat ze ertoe overgaan een Steenmarter te vangen. Hierbij moet gedacht worden aan het treffen van werende maatregelen voor alle mogelijke toegangswegen van de steenmarter het gebouw in. Denk hierbij aan ventilatieroosters, muurbegroeiing, bomen en struiken, voegwerk van de muren, aanbouwen, dakconstructie, brandtrappen. Ook is het bieden van alternatieve nestgelegenheid mogelijk door het inrichten van hout- en takkenhopen en/of nestkasten.

Indien de (vaste) rust of verblijfplaats van een steenmarter wordt opgeheven, zal er eerst binnen het leefgebied van de steenmarter een vervangende verblijfplaats worden gecreëerd. Op een afstand van maximaal 100 meter van zijn vaste verblijfplaats wordt dan een aantrekkelijke nestgelegenheid gemaakt, bijvoorbeeld op een rustig en droog plekje in de tuin van de woning. Dit alternatieve marterhuisje kan een nestkast zijn, of hout/takkenstapels met stro en hooi, afhankelijk van de mogelijkheden die er zijn.

Uit het steenmarterbeheerplan van de gemeente Dalfsen blijkt dat er voldoende preventieve maatregelen genomen worden, om te voorkomen dat een steenmarter zich opnieuw in een gebouw kan gaan vestigen, vóórdat de steenmarter gevangen gaat worden.

B1.4 Toetsing gunstige staat van instandhouding

Er mag met deze ontheffing geen Steenmarter gedood worden. De Steenmarter mag ook niet het risico lopen dat door het vangen en opnieuw vrijlaten toch nog sterft. Hierdoor is er namelijk een risico dat er afbreuk gedaan wordt aan de gunstige staat van instandhouding. Dit risico is uit te sluiten indien de Steenmarter met een 'kastval' of 'vangkooi' gevangen wordt, en vervolgens in de directe omgeving, in zijn eigen leefgebied, vrijgelaten wordt. Daarbij moet tevoren in het leefgebied van de betreffende Steenmarter een geschikte nestgelegenheid gecreëerd zijn (of al aanwezig zijn).

Uit onderzoek blijkt dat vrouwtjes steenmarters gemiddeld een territoriumgrootte kunnen hebben van 16,8 hectare.¹⁹ Indien de Steenmarter binnen 100 meter van de vangplaats uitgezet wordt, is het aannemelijk dat dit nog in het leefgebied van de betreffende Steenmarter is.

Er wordt als gevolg van de maatregelen zoals beschreven in het *Steenmarterbeheerplan Gemeente Dalfsen 2017-2023*, geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, omdat: de steenmarters niet gedood worden, maar gevangen en binnen het eigen territorium weer vrijgelaten worden. En er een alternatieve geschikte nestgelegenheid binnen afstand van maximaal 100 meter van de vaste verblijfplaats gecreëerd is, voordat een vaste verblijfplaats in een gebouw opgeheven wordt.

¹⁸ Van deze ontheffing kan pas gebruik gemaakt worden als aan beide randvoorwaarden voldaan is.

¹⁹ Maanen van E., *Samenleven met een vreemde snuiter in Deventer*, juni 2008

B1.5 Toetsing provinciaal beleid

In de Nota Beleidsregels Faunabeheer Provincie Overijssel 2014²⁰ stond dat:

“De voorkoming en bestrijding van schade of belangrijke overlast door steenmarters in gebouwen en daarbij horende roerende zaken. De provincie heeft hierbij het voornemen zich te beperken tot ontheffingen voor het wegvangen van dieren, in combinatie met preventieve maatregelen door de eigenaar of gebruiker van de gebouwen: eigenaren/gebruikers moeten schade/overlast zelf voorkomen (indien deze schade of overlast voor hen niet aanvaardbaar is). De provincie gaat er van uit dat bij het wegvangen van steenmarters sprake zal zijn van een *planmatige aanpak*, waarbij binnen het leefgebied van de betreffende dieren vervangende nestgelegenheden worden gecreëerd. Deze planmatige aanpak moet in samenspraak met of door de faunabeheereenheid (in het buitengebied) of de gemeente (voor binnen de bebouwde kom) worden vorm gegeven.”

Tot 1 januari 2017 golden de Beleidsregels Faunabeheer Provincie Overijssel 2014. Hoewel deze beleidsregel ingetrokken is, volgen wij deze beleidsregels nog steeds. Dat blijkt ook uit ons document ‘*Handreiking onderdeel Schadebestrijding en faunabeheer*’ dat we binnen de organisatie gebruiken voor de beoordeling van ontheffing aanvragen zoals deze.

Datum

25-04-2018

Kenmerk

2018/0143143

Pagina

16

Uw brief

De gemeente Dalfsen staat een planmatige aanpak voor bij het bestrijden van schade en overlast door steenmarters binnen de bebouwde kom. Deze planmatige aanpak is beschreven in het *Steenmarterbeheerplan Gemeente Dalfsen 2017-2023*, op basis waarvan deze ontheffing aanvraag gedaan wordt.²¹ Op 4 april 2018 heeft Overijssel het Steenmarterbeheerplan goedgekeurd²².

Uw kenmerk

B1.6 Toetsing gebruikte middelen, installaties en methoden, en tijd en plaats

De aanvrager geeft aan in gebouwen kastvallen en vangkooien te willen gebruiken voor het vangen van steenmarters die schade en/of overlast veroorzaken. Volgens de titel paragraaf 3.3.2 in samenwerking met artikel 3.10 van het Besluit Natuurbescherming is het niet verboden om kastvallen en vangkooien binnen gebouwen te gebruiken voor het vangen van steenmarters.

B1.7 Toetsing aan wettelijk belang

U vraagt een ontheffing aan voor het vangen van steenmarters in gebouwen binnen de bebouwde kom van de gemeente Dalfsen ter ‘voorkoming van schade of overlast’ (artikel 3.10, tweede lid sub b van de Wnb).

Bij de gemeente Dalfsen (*Klant Contact Centrum*) zijn tussen 2011 en 2017 meer dan tien meldingen per jaar binnengekomen over schade en overlast door steenmarters.²³

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag en het *Steenmarterbeheerplan Gemeente Dalfsen 2017-2023*, voldoende is aangetoond.

B1.8 Eindconclusie toetsing

De gevraagde ontheffing van de verbodsbepalingen voor steenmarters kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort wordt niet aangetast.

²⁰ Bij de overgang van de Flora- en faunawet naar de Wet natuurbescherming zijn wij beleidsneutraal overgegaan.

²¹ EDO-kenmerk 2017/01446118

²² EDO-kenmerk 2018/0143019

²³ Steenmarterbeheerplan Gemeente Dalfsen 2017-2023. Blz 6

B1.9 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²⁴. De zorgplicht geldt voor alle in het wil levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

Ook dient eenieder bij het gebruik van middelen voor het vangen van dieren te voorkomen dat het dier onnodig lijdt²⁵.

C Slotconclusie

Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde ontheffing te verlenen voor:

1. Het vangen van steenmarters in gebouwen binnen de bebouwde kom van de gemeente Dalfsen met gebruikmaking van een vangkooi en of kastval ter voorkoming en bestrijding van schade of overlast veroorzaakt door steenmarters aan gebouwen of bijhorende roerende zaken; en,
2. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van steenmarters opzettelijk te mogen beschadigen of te vernielen.

Aan de ontheffing zijn voorwaarden verbonden.

Datum

25-04-2018

Kenmerk

2018/0143143

Pagina

17

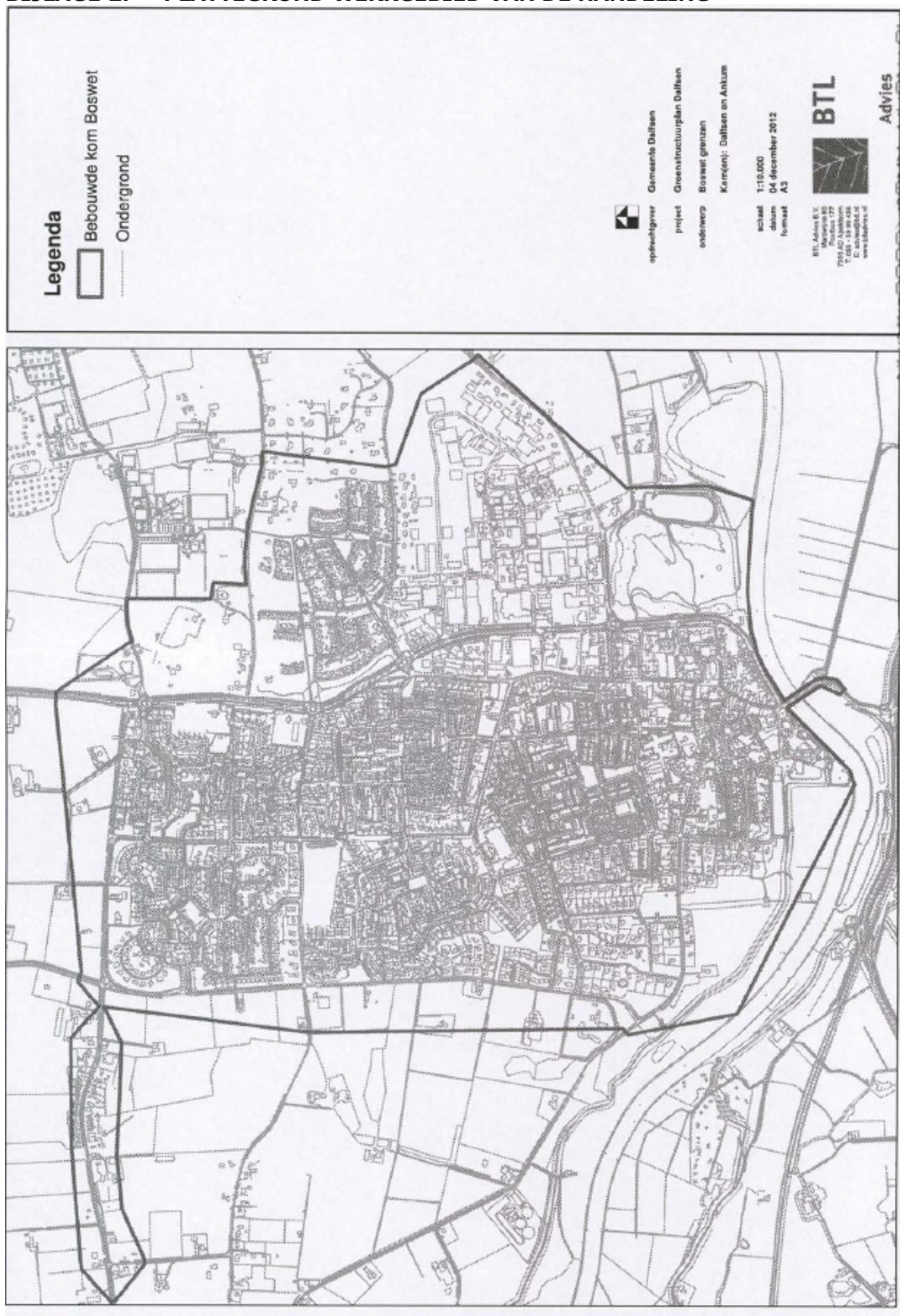
Uw brief

Uw kenmerk

²⁴ Art. 1.11, eerste en tweede lid

²⁵ Art. 3.24, eerste lid

BIJLAGE 2. PLATTEGROND WERKGEBIED VAN DE HANDELING

Datum

25-04-2018

Kenmerk

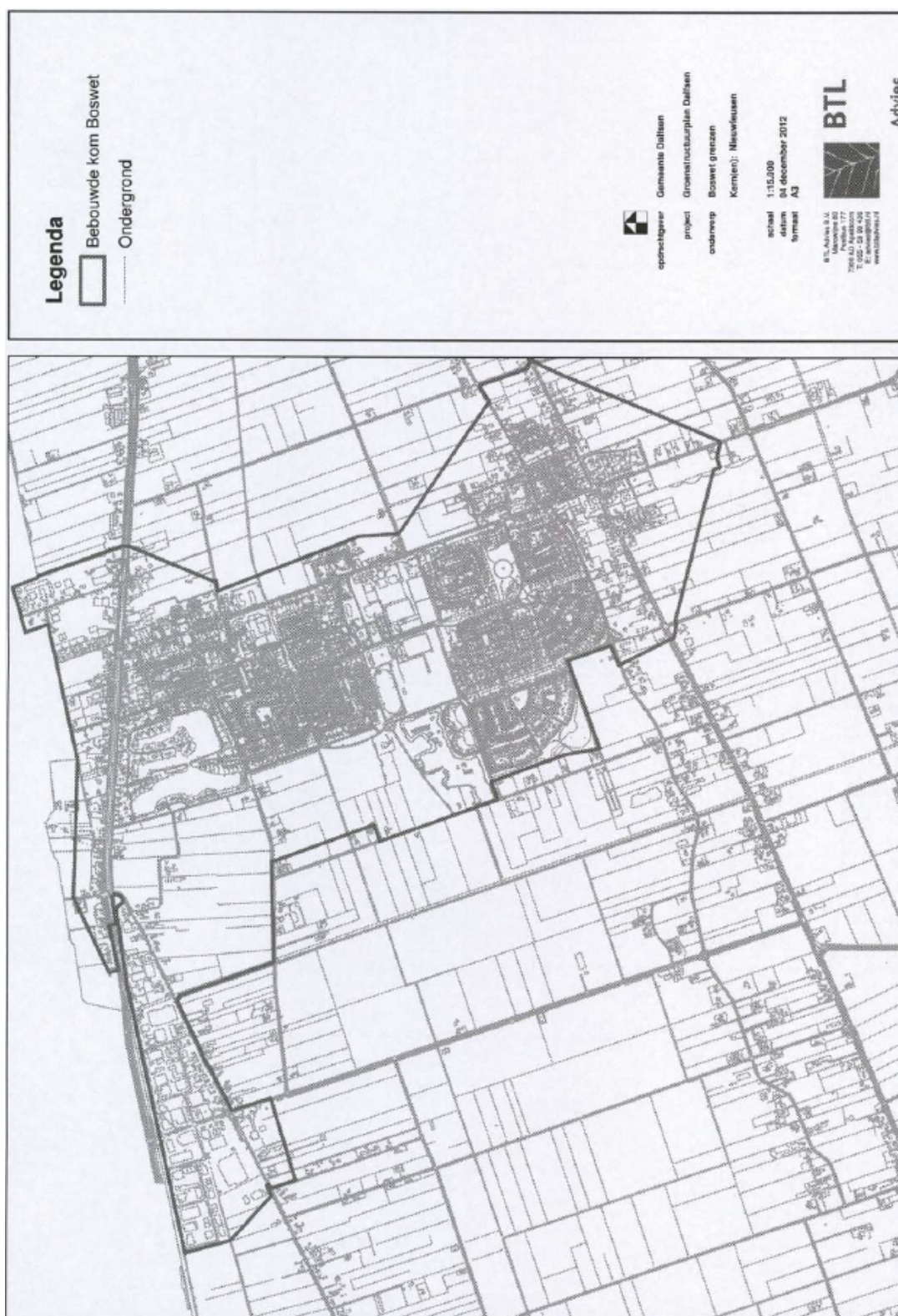
2018/0143143

Pagina

18

Uw brief

Uw kenmerk

Datum

25-04-2018

Kenmerk

2018/0143143

Pagina

19

Uw brief

Uw kenmerk

Datum
25-04-2018

Kenmerk
2018/0143143

Pagina
20

Uw brief

Uw kenmerk

Legenda

□ Bebouwde kern Boswet
--- Ondergrond

 opdrachtgever Gemeente Dalfsen
project Groenstructuurplan Dalfsen
ontwerp Boswet grenzen
Kern(en): Noordoort en Eimmen

schaal 1:10.000
datum 04 december 2012
formaat A3

BTL
BTL Advies B.V.
Marnixweg 82
7319 AZ Apeldoorn
T: 055 - 59 39 458
F: 055 - 59 39 459
www.btladvies.nl

Advies

Datum

25-04-2018

Kenmerk

2018/0143143

Pagina

21

Uw brief

Uw kenmerk

Datum
25-04-2018

Kenmerk
2018/0143143

Pagina
22

Uw brief

Uw kenmerk

